

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA
KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO
MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 10. junij 2008

SPLOŠNA MATURA

1A

A)

Miről ír a mai újság?

Kétnapos baráti látogatásra hazánkba érkezett a szlovák köztársasági elnök és felesége. Megérkezéskor a brnichi repülőtéren sajtótájékoztatót tartott. Egy újságíró kérdésére elmondta, hogy szlovéniai tartózkodása során találkozik köztársasági elnökünkkel, valamint tárgyalásokat folytat a kormány tagjaival. A tárgyalások célja a két ország gazdasági és kulturális együttműködésének elmélyítése. Itt-tartózkodása alatt az elnök és felesége a kulturális miniszter meghívására részt vesznek a felújított operaház ünnepi megnyitóján is.

Folytatódik a tegnapi kezdődött vasutas sztrájk. A vasúti dolgozók a magasabb bérek és kedvezőbb munkafeltételek biztosítása végett sztrájkolnak. A sztrájkbizottság tagjait ma fogadja a közlekedési államtitkár, de az előrejelzések szerint a minisztérium nem akar engedni a követeléseknek. Így ma még biztosan nem közlekednek a belföldi járatok, míg a nemzetközi vonatok menetrendjében továbbra sincs fennakadás.

Beltincin ma kezdődik a hagyományos folklórfesztivál. Az immár 20. alkalommal megrendezésre kerülő szemlén, amely annak idején a helyi néptáncgyűttesek találkozójának indult, részt vesznek a legrangosabb hazai néptáncsoportok, valamint osztrák, magyar és olasz vendégek. A háromnapos fesztiválon bemutatják a Mura-vidék jellegzetes iparművészeti termékeit, az odalátogatók pedig megköszönhetik a vidék ételkülönlegességeit is.

A goricskói Hodos faluban az éjjel tűzoltósziréna hangjára ébredtek a lakosok. Egy hétvégi faházikóban a késő esti órákban – feltehetőleg szándékos gyújtogatás következményeként – tűz ütött ki. A helyszínre érkező tűzoltók ugyan megfékeztek a lángokat, de a ház szinte porig égett. Az anyagi kár körülbelül 5 millió tolar. Személyi sérülés nem történt. A rendőrség nyomozást indít az ügyben.

Az országos meteorológiai szolgálat jelenti: folytatódik az évszaknak megfelelő napos, száraz idő. Csapadékra az ország északi és keleti felében a jövő hét elején lehet számítani, míg délen és nyugaton változatlanul tombol majd a hőség. Itt a hőmérő higanyszála az éjszakai órákban sem esik harminc fok alá.

Az első szlovén labdarúgó ligában tegnap játszották a tavaszi idény utolsó mérkőzéseit. A lendvai Nafta játékosai idegenben 2 : 2-t játszottak, így sikerült megőrizniük előkelő 3. helyüket a tabellán. Az őszi idényt immár az új stadionban kezdik.

1.	H	1
2.	I	1
3.	H	1
4.	I	1
5.	H	1
6.	H	1
7.	I	1
8.	H	1

Mindegyik helyes válasz 1 pont.

(8 pont)

B)

A postahivatalban

Ú: Jó napot kívánok!

P: Jó napot, tessék parancsolni.

Ú: Táviratot szeretnék küldeni a lányomnak Amerikába.

P: Milyen alkalomból, ha szabad kérdezni?

Ú: Tegnap sikeresen megvédte diplomáját, küldött is rögtön egy esemest, de én inkább táviratban szeretnék gratulálni neki, bizonyára itt is kaphatók dísztvíratok is, mint nálunk Amerikában.

P: Ön Amerikában él? Csak látogatóban van itthon?

Ú: Igen, az ötvenes években feleségemmel együtt elhagytuk az országot. Mindketten sokgyerekes családból származtunk, szegények voltunk, hát el kellett menni a nagyvilágba. A gyerekek már kint születtek, ők már a saját életüket élik. Mi ketten viszont minden évben hazalátogatunk, amióta nyugdíjasok vagyunk.

P: Nagyszerű. De szeretnék én is valamikor Amerikába utazni! Él ott egy idősebb nagynénim, már többször meghívott, de nemrég kezdtem dolgozni, és most inkább autóra gyűjtök. Valamikor majd biztos kimegyek. Tessék, mutatom, milyen dísztvíratok vannak. Ezek itt egyszerű dísztvíratok, ezek zenések, de arra is van lehetőség, hogy a távirattal egy szál virágot, plüssállatot vagy más kapjon a címzett.

Ú: Nahát, nem gondoltam volna, hogy itt is van ilyen. Hiába, nagyon sokat fejlődött az ország, amióta elmentünk. A városra is szinte alig lehet ráismerni: rengeteg az üzlet, gyönyörű színháza is van. Akkor talán a virágos változatot kérném.

P: Rendben. Ebben az esetben a kedves lánya a távirat mellé egy szál rózsát kap meglepetésként. Legyen szíves kitölteni az űrlapot nyomtatott betűkkel. Kétnyelvű űrlapjaink vannak, így bizonyára könnyebb lesz.

Ú: Hát igen. Amikor kimentünk, elég jól tudtam szlovénül, de most már nagyon elfelejtettem. Ahol mi élünk, ott ugyanis nincsenek szlovének, magyarok viszont annál többen – Szlovéniából, Magyarországról, Vajdaságból, Horvátországból.

P: Tessék ott a pultnál nyugodtan kitölteni, s utána hozza ide! Segíthetek még valamiben?

Ú: Ha már ilyen kedves, legyen szíves megmondani, mikor van félfogadás az adóhivatalban, mert oda is el kell mennem, rendezni a tavalyi évre a házadót.

P: Az adóhivatalban sajnos ma nincs félfogadás. Legjobb, ha holnap megy, de mivel péntek lesz, csak fél egyig lesz félfogadás.

Ú: Jó, hogy figyelmeztet. Az előbb be akartam menni a bankba, zárva volt, csak délután fél háromkor nyitnak. Régen egész nap nyitva volt, még szombaton is.

P: Hát igen, a nyitva tartási idő az elmúlt évben a legtöbb hivatalban és bankban megváltozott. De a posta változatlanul egész nap nyitva tart.

Ú: Köszönöm a segítségét, kisasszony. Viszontlátásra!

P: Viszontlátásra! Érezzék jól magukat itthon!

1.	mert sikeresen megvédte diplomáját vagy mert gratulálni szeretne neki	1
2.	esemesben vagy SMS-ben	1
3.	szegények voltak vagy sok gyerek volt a családban	1
4.	minden évben hazalátogatnak	1
5.	szeretne Amerikába utazni	1
6.	autóra gyűjt vagy nincs elég pénze	1
7.	azt hitte, itt nincsenek ilyenek vagy mert nagy a választék belőlük	1
8.	nem használja vagy ahol Amerikában élnek, ott nincsenek szlovének	1
9.	sok magyar él Amerikában	1
10.	(be kell fizetnie) a házadót	1
11.	csütörtökön	1
12.	kedves, segítőkész vagy más megfelelő	1

(12 pont)

1B**1. szöveg**

1. a szüleinek	1
2. a kötelességtudata és az eredményei miatt
<i>A kettőért jár az 1 pont.</i>	1
3. a precizitását <i>vagy</i> a maximalizmusát <i>vagy</i> a kitarását
<i>Kettőért jár az 1 pont.</i>	1
4. Közvetítette magát, mert unatkozott.	1
5. Lótífuti volt, kazettákat hordott, még nem szerepelhetett a képernyőn.
<i>Kettőért jár az 1 pont.</i>	1
6. Komolyan végezte az otthoni újságírói munkáját (1 pont) és kiválóan ismerte a sportolók eredményeit (1 pont). <i>Vagy ue. másképpen.</i>	2
7. két hónap	1
8. az elálló füleinek (1 pont) és az állandó mosolygásának (1 pont) <i>vagy ue. másképpen</i>	2
9. jól <i>vagy</i> elfogadta <i>vagy</i> nem zavarja <i>vagy ue. másképpen</i>	1
10. Mert találkozhatott a világ legjobb úszóival. <i>Vagy ue. másképpen.</i>	1
	(12 pont)

2. szöveg**a)**

1. I	1
2. H	1
3. I	1
4. I	1
5. H	1
6. I	1
7. H	1

b)

komondor	1
pumi	1
kuvasz	1
magyar vizsla	1
erdélyi kopó	1
	(12 pont)

3. szöveg**a)**

1. 5 vagy 15 <i>A kettőért jár az 1 pont.</i>	1
2. Az ingyenes hírlevélből.	1
3. Ahányszor vásárol.	1

b)

könyvlista	1
nyomdahiba	1
postaköltség	1
	(6 pont)

2A**1.**

megfejteti	1
napig	1
delfineknek	1
agyuk	1
Ennek	1
mindenkit	1
Barátságos	1
nyelven	1
egymással	1
helyzetben vagy helyzetekben	1
kicsik vagy kicsinyek	1
tőlük	1

Minden esetben csak a helyesen leírt toldalékért jár a pont.

2.

vállalnak vagy vállaltak	1
töltsön	1
megérdemli	1
menekülj el vagy meneküljél el vagy elmenekülhetsz!	1
maradna	1
szervezhettek vagy szervezhetnétek	1
foglaltuk le vagy lefoglaltuk	1
vidd vagy vigyed	1

Minden esetben csak a helyesen leírt igealakért jár a pont.

3.

a) D	1
b) B	1
c) C	1
d) C	1

4.

hangsúly	1
tanszer (esetleg: hangszer)	1

Mindkét esetben csak a helyesen leírt szóért jár a pont.

5.

Pl. A kertben eper is terem.	1
Pl. Ez a terem tágas.	1

Bármilyen tartalmilag helyes mondat elfogadható.

6.

fáradt vagy ue. másképpen	1
megoldott valamit vagy ue. másképpen	1

7. Pl.:

...aki első lett.	2
...hogyan szurkoljon a csapatomnak.	2

Bármilyen tartalmilag helyes tagmondat elfogadható. A megfelelő utaló- ill. kötőszóért, valamint a helyesen leírt tagmondatért 1-1 pont jár.

8.

a) Melyik kocsival utazott/utaztam?	2
---	---

A helyes kérdőszóért és kérdő mondatért (írásjel) 1-1 pont jár.

b) A nemrég vásárolt kocsival utaztam.	2
--	---

A befejezett melléknévi igenév használatáért és a helyes mondatért 1-1 pont jár.

9.

Pl.: Szeptemberben sok fiatal újságíró készített interjút a diáklapba. 2
Egyéb helyes mondat is elfogadható. A tökéletes megoldásért (minden megadott szó szerepel, helyes toldalékolás) 2 pont, a kevésbé jó, de még elfogadhatóért (hiányzik egy szó, helytelen toldalékolás) 1 pont jár.

10.

hoszabb 1
 , akkor 1
 hozzánk 1
 arra 1
Minden hibás javításért 1 pontot levonunk a 0-ig.

11.

A vállalat új számítógépeket vásárolt/vett. 2
 A projektben különböző országok iskolái vesznek részt. 2
 A balesetet a 113-as telefonszámon jelentették be/jelentették. 2
Egyéb helyes megoldás is elfogadható. A tökéletes megoldásért 2 pont, a kevésbé jó, de még elfogadhatóért 1 pont jár.

2B

Műfaji és tartalmi megfelelés: 8 pont (lásd: ÉK 2007, 10–11. oldal)
 A jelölt tudósítást ír a megadott témában.
 Nyelvezet: 9 pont (lásd: ÉK 2007, 10–11. oldal)
 Szerkezet: 3 pont (lásd: ÉK 2007, 10–11. oldal)

3

A jelölt a dolgozatában a szempontoknak megfelelően megpróbálja elvégezni az alábbiakban leírtakat.

Meghatározza az elbeszélés témáját: 1 pont **(ismeret és megértés)**.

0 pont: Nem vagy rosszul határozza meg a témát.

1 pont: Megfelelően meghatározza a témát.

Pl.: Az elbeszélés témája a föltétel nélküli szeretet. *Vagy:* A diktatorikus rendszer hatása az egyén sorsára. *Vagy ue. másképpen.*

Meghatározza a cselekmény idejét: 1 pont **(ismeret és megértés)**.

0 pont: Nem vagy rosszul határozza meg az időt.

1 pont: Megfelelően meghatározza az időt.

Pl.: Az elbeszélés az 50-es évek elején, a diktatúra idején játszódik. *Vagy ue. másképpen.*

Bemutatja a két asszonyt: 4 pont. Egy-egy szereplő bemutatása 2-2 pont **(alkalmazás és elemzés)**.

0 pont: Nem vagy rosszul mutatja be a szereplőt.

1 pont: Felszínesen mutatja be a szereplőt.

2 pont: Teljességre törekedve mutatja be a szereplőt.

Pl.: A fiatalasszony a szeretett férfiért, anyja lelki békéjének megőrzéséért szinte a lehetetlenre vállalkozik: fenntartani azt a látszatot, hogy a férfi Amerikában dolgozik. Ezt emberfeletti akarattal és páratlan leleményességgel sikerül elérnie. Önfeláldozó tettében nincs önsajnálát, az önzetlen szeretet vezérli minden tétét. *Vagy más megfelelő.*

Pl.: Az idős asszony bécsi származású úrilány volt, igényességét, úri tartását idős korára is megőrizte. Friss szellemű, művelt úrinő. Szeret élcélni, hagyja magát menyétől kényeztetni, de semmiképpen sem akarja őt kihasználni. *Vagy más megfelelő.*

Megvizsgálja a két nő férfihoz való viszonyulását: 4 pont. Egy-egy viszonyulás 2-2 pont **(alkalmazás és elemzés)**.

0 pont: Nem vagy rosszul vizsgálja meg a viszonyulást.

1 pont: Felszínesen vizsgálja meg a viszonyulást.

2 pont: Jól, teljességre törekedve vizsgálja meg a viszonyulást.

Pl.: A fiatalasszony férje iránti mély és őszinte szeretete nyilvánul meg a tőle fizikai és lelki megpróbáltatást követelő „színjátékban”. Minden cselekedete, gondolata ezt a mély érzést fejezi ki.

Pl.: Az édesanya határtalanul szereti fiát, nagyra becsüli munkáját (a Kossuth-díjat „helyénvalónak” tartja). Menyét is fia lelki szemével látja, így szépnek, kedvesnek, szeretetre méltónak tartja.

Kifejti véleményét arról, befolyásolhatja-e a politika napjainkban az egyéni sorsok alakulását: 2 pont **(szintézis és értékelés)**.

0 pont: Nem fejt ki véleményét.

1 pont: Felszínesen fogalmazza meg véleményét.

2 pont: Teljességre törekedve, meggyőzően fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért vele egyet.

Szerkezet: 3 pont (lásd ÉK 13. oldal)

Nyelvezet: 10 pont (lásd ÉK 13. oldal)